

Per què ens hauria de preocupar l'augment de les diferències entre escoles públiques?

La preinscripció escolar arrenca aquesta setmana. És l'hora d'escollir a quina escola aniran els teus fills, una decisió que estressa la major part de les famílies per les diferències entre centres dins de l'escola pública, que hauria de ser igualitària, universal i gratuïta. Però... ho és? Un dels principals problemes del sistema d'ensenyament a Catalunya és la segregació escolar. Primer, per la desigualtat entre pública i concertada, però ara també per l'augment de les diferències dins del sistema públic. CRÍTIC denuncia un fenomen que no para de créixer: la segregació a les escoles públiques.

Text: Carina Bellver / Foto: Roger Segura

A l'escola **Rocafonda, en un dels barris més castigats per la crisi de Mataró**, saben bé quines conseqüències té l'augment en els últims anys de la segregació escolar: un fenomen que concentra taxes molt elevades de l'alumnat d'origen immigrant o de baix nivell socioeconòmic en unes escoles públiques específiques. "La segregació ens afecta molt. L'aprenentatge és molt complicat; no donem l'abast perquè no tenim els recursos necessaris", denuncia Roser Major, directora d'aquest centre, que té un 80% d'alumnes migrats. L'escola **Misericòrdia, de Reus**, és un centre considerat de 'màxima complexitat' per la conselleria d'Ensenyament de la Generalitat. Al capdavant hi ha Misericòrdia Roig, que denuncia la fuga d'alumnes de la pública a la concertada. "Si l'escola concertada té èxit, és perquè les famílies volen que els seus fills vagin amb gent igual que ells". No són experiències aïllades: **Catalunya s'ha convertit en una de les comunitats autònomes de tot l'Estat espanyol amb més segregació a les aules**. El problema s'està expandint entre escoles públiques arreu de Catalunya per la falta de recursos, la manca de professionals suficients, un context socioeconòmic dramàtic i un alumnat marcat pels problemes econòmics, llengües maternes diferents i originari de tots els racons del planeta.

Des de les diverses escoles amb les quals ha parlat CRÍTIC denuncien les dificultats per treballar en condicions de segregació escolar, un mal que, com adverteixen, mina la igualtat d'oportunitats dels alumnes. Resseguim **l'estat de la segregació escolar a Catalunya** a través de vuit preguntes amb resposta bàsiques per entendre la dimensió del problema:

1. Què és la segregació escolar?

Com defineix el Síndic de Greuges en [aquest estudi](#), la segregació escolar és el desequilibri social que existeix als centres educatius d'un mateix barri o municipi. És a dir, que en una mateixa zona conviuen escoles amb una concentració elevada d'alumnes desfavorits i d'altres amb una composició social més privilegiada. "Quan parlem de segregació, el que volem dir és que en un centre hi ha molts alumnes que s'assemblen molt entre si però molt poc amb els de l'escola del costat i tot plegat no reflecteix la societat en què viuen", hi afegeix **Sheila González**,

investigadora de la UAB i membre de l'Observatori de la Segregació Escolar.

Catalunya, juntament amb Madrid, és la comunitat autònoma amb més segregació a les aules, amb una taxa considerada entre moderada i alta. El mateix estudi del Síndic adverteix també que aquest fenomen [no disminueix](#) des de fa una dècada, mentre que la Fundació Bofill alerta, a més, que **hi ha més segregació a les escoles que als mateixos barris**, cosa que provoca que sigui “un problema educatiu de primer ordre”.

2. Com es produeix a l'escola pública?

Com adverteix també la Fundació Bofill, la segregació no és cosa només de les escoles que concentren els alumnes migrats, sinó que afecta el conjunt de la xarxa escolar. Hi ha tanta segregació en escoles amb una concentració elevada d'immigració com en aquelles on la pràctica totalitat de les famílies són universitàries.

Segons Sheila González, “la immigració ha posat color a la segregació perquè és la més visible”. Ara bé, segons l'Observatori, hi ha estudis que demostren la **preponderància de la segregació socioeconòmica per sobre de la segregació ètnica**. Malgrat que aquesta última és la que més preocupa a escala política i social, és la segregació de classe la més invisible i la que té un impacte més negatiu en la societat. Un tipus de segregació que, a més, “no s'està afrontant políticament”. “Encara més: cap govern ha fet mai cap estudi per radiografiar la situació i afrontar-la”, lamenta Xavier Bonal, sociòleg especialista en educació i polítiques educatives.

La “punta de l'iceberg” de la segregació socioeconòmica són els centres de màxima complexitat, considerats “guetos escolars”, alerta **María José Morillas, portaveu de la comissió de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (FAPAC) que s'ha creat per tractar la segregació**, que agrupa les famílies de les 335 escoles i instituts d'aquest tipus. A aquests se'ls sumen els 200 centres d'alta complexitat. En total, **més de 200.000 alumnes estudien en centres amb una alta concentració de famílies que estan a l'atur**, que reben la renda mínima o que són nouvingudes.

En aquests centres és on es concentren els infants “més vulnerables” de Catalunya i amb un risc d'exclusió social “brutal”. “La societat dona l'esquena als guetos educatius per un tema de racisme, però és un problema de tots, perquè no podem promocionar l'exclusió social”, sentència Morillas. Roser Major, directora de l'escola Rocafonda (Mataró), també parla de guetització per explicar què ha succeït al seu centre: “Som un gueto, i les polítiques de distribució d'alumnes amb necessitats especials, que en el nostre cas són migrats, no ens ajuden gens i els pocs autòctons que queden al barri ja no volen venir al centre”, admet.

El pressupost que les famílies dediquen a educació ha pujat un 19% des de l'inici de la crisi, mentre que l'aportació pública ha caigut un 11%

Aquesta problemàtica, però, no és l'única que contribueix a la segregació a les escoles públiques. També ens trobem amb una segregació acadèmica. Segons Sheila González, **a les famílies amb estudis superiors els atrauen les escoles innovadores, mentre que les famílies desfavorides trien l'escola més propera a casa seva** i prefereixen el treball pedagògic amb llibre de text. “La metodologia escolar no és neutra: provoca segregació i per a la classe mitjana esdevé una excusa per fugir de les escoles estigmatitzades”, adverteix la investigadora de la UAB.

El sociòleg Xavier Bonal hi afegeix que s'està produint una especialització de les escoles pel perfil

familiar, fins al punt que hi ha molts centres innovadors que no se'ls reconeix pel fet d'estar ubicats en barris amb molta immigració. "Les mateixes escoles innovadores ens confessen que la seva metodologia està pensada per a famílies que els donen suport en l'àmbit cognitiu. Les que no encaixen en aquest perfil no se senten còmodes i marxen del centre", apunta Sheila González.

Es tracta d'una tesi que el Síndic enforteix amb xifres. Segons dades de la preinscripció del curs 2016/2017, **a les escoles públiques innovadores de Barcelona només hi va haver un 10% d'alumnat estranger**, mentre que altres centres propers ubicats al mateix barri presentaven més d'un 25% d'escolars migrats. Si s'estudia el nombre de beques escolars, com a indicador de pobresa infantil, les diferències arriben a ser de fins a 11 punts entre escoles innovadores i escoles amb un sistema convencional.

Les desigualtats escolars també tenen a veure amb les **barreres econòmiques d'accés a l'escola pública**. És a dir, les despeses que generen les excursions, les colònies i les elevades quotes de les AMPA per finançar material escolar, obres i reformes a les escoles o "per pagar professorat de suport o d'extraescolars dins de l'horari lectiu, cosa que és prohibida a l'escola pública", diu Sheila González. Despeses que no totes les famílies es poden permetre i que fan que l'educació obligatòria a Catalunya no sigui a la pràctica gratuïta, una anormalitat a escala internacional que [denuncia l'Anuari 2016](#) de la Fundació Bofill.

El Síndic aporta exemples sobre aquestes pràctiques que afecten la igualtat d'oportunitats. En el cas d'escoles de barris barcelonins, com Gràcia o Sarrià, les famílies abonen més de 400 euros l'any, mentre que altres escoles, com les de Nou Barris, aporten 250 euros. L'oenagé Save the Children encara ho abona amb més xifres. En [aquest informe](#), l'entitat denuncia que **el pressupost que les famílies destinen a educació ha crescut un 19% des de l'inici de la crisi**, uns 500 euros l'any, mentre que les aportacions públiques van caure un 11% a Catalunya.

En la llista d'exemples de segregació se n'apunten encara dos més: les escoles que agrupen els alumnes en grups de nivell i les proves de tercer i de sisè de primària, com explica [aquest article](#) de CRÍTIC que signa Carolina Porta.

3. Quines són les principals causes de la segregació a l'escola pública?

Com explica l'Observatori de la Segregació Escolar, un primer factor que condiciona la distribució de l'alumnat entre els centres educatius són les mateixes diferències socials que es donen als barris. Però això no explica els alts nivells de desigualtat que hi ha a les escoles, que solen ser superiors a la segregació social. El sociòleg Xavier Bonal adverteix que la diferència "no segueix una pauta". **"Veiem que als barris pobres no hi ha més segregació escolar que als barris més rics"**, explica Bonal.

Un altre motiu, accentuat per la crisi, ha estat l'increment de demanda d'escola pública per part de la classe mitjana i en detriment dels centres concertats, sobretot a les escoles de la capital catalana. Segons el Consorci d'Educació de Barcelona, en aquest curs hi ha hagut una diferència de 81 places entre oferta pública i concertada, mentre que en la preinscripció del curs passat va ser de 112 i de fins a 1.096 al curs 2012/2013. Una "colonització", segons Bonal, catapultada pel moviment d'innovació educativa. Misericòrdia Roig, directora de l'escola Misericòrdia, de Reus, considera que l'educació pública no té res a envejar a la concertada, "ni en model ni en professorat". "El problema és el **racisme estructural de la societat**, que fa que les famílies autòctones prefereixin l'escola concertada abans que portar els seus fills a escoles com la nostra, amb un 47% de nouvinguts", sentència Roig.

Molts centres tenen dèficit de finançament i ho supleixen amb altres quotes com les aportacions de l'AMPA

A la llista de causes que motiven la segregació s'hi afegeix també l'absència de polítiques educatives "decidides" per combatre-la, o els **desequilibris en l'oferta de places**. Segons **Bernat Albaigés, assessor del Síndic de Greuges**, el motiu pel qual la segregació escolar s'ha mantingut constant en la darrera dècada és perquè les polítiques públiques s'han dedicat més a "compensar els efectes" que no pas a "evitar els desequilibris".

Des de l'Observatori de la Segregació Escolar també culpen la **falta de finançament escolar, que fa que els centres ho supleixin amb quotes, com les aportacions a l'AMPA**. "Això mina la gratuïtat de l'educació obligatòria i la llibertat d'elecció de centre. A la resta d'Europa és prohibit", lamenta Sheila González. I és que, segons l'"Anuari 2016" de la Fundació Bofill, la inversió en educació a Catalunya és clarament inferior tant a la mitjana espanyola com a l'europea. Mentre que, el 2015, Catalunya hi destinava un 3,7% del PIB, a Espanya s'invertia l'equivalent a un 4,4% i la mitjana europea s'enfilava fins a un 5,1%. A més, segons l'entitat, **caldrien 1.500 milions d'euros de despesa addicional per arribar a la mitjana espanyola**. De fet, la Llei d'educació de Catalunya (LEC) del 2009 marcava que la despesa en educació hauria de ser d'un 6% el 2017, una xifra propera a les mitjanes espanyola i europea però que dista de la realitat, ja que actualment és d'un 3,4%.

4. Per què és negativa la segregació escolar?

Com [adverteix el Síndic](#), una xarxa escolar segregada erosiona el principi d'equitat i fa perillar la igualtat d'oportunitats pròpia de l'educació. A més, s'ha comprovat que també redueix el nivell educatiu del país. Segons el **sociòleg Xavier Bonal**, els països que milloren el rendiment escolar, com destaquen les proves PISA, són aquells "més equitatius, amb escoles més inclusives".

En aquesta línia, l'Observatori també desmenteix mites sobre els efectes que implica la barreja d'alumnes en el rendiment escolar, com ara que la presència d'alumnes nouvinguts fa baixar la mitjana acadèmica als centres públics. Encara més: la investigadora Sheila González subratlla els **beneficis de l'anomenat 'efecte company'**, pel qual, l'alumnat de perfil socioeconòmic baix incrementa notablement l'èxit escolar si va amb companys de famílies instruïdes, mentre que aquests últims no empitjoren les seves notes acadèmiques. Segons un estudi de la Fundació Bofill, la segregació escolar redueix les oportunitats educatives de l'alumnat més desafavorit. Als centres amb molta concentració d'alumnes immigrants, els resultats dels alumnes nadius no tenen una diferència significativa respecte dels nadius que no van a centres segregats; però, en canvi, els alumnes immigrants de les escoles 'gueto' sí que tenen resultats molt més baixos.

Un altre mite que es carrega l'Observatori és la correlació entre èxit escolar i escoles de prestigi. "Els fills i filles d'universitaris tenen 8,3 vegades més probabilitats de veure la universitat com a opció de futur a 4t d'ESO que aquells alumnes que tenen famílies amb estudis obligatoris o inferiors i 4,3 vegades més probabilitats que els companys amb progenitors que tinguin estudis postobligatoris", adverteix González. Més enllà de les probabilitats, aquest estudi de la UAB assegura que l'avantatge "efectiu" d'anar a la universitat és tres vegades a favor dels alumnes amb pares universitaris. "Per tant, el que **és important és la motxilla que es porta des de casa i dotar de suport escolar a qui no la porta**. És a dir, invertir més recursos per atendre la diversitat amb professionals de reforç o garantir l'accés a activitats extraescolars. Això ara no està passant", lamenta la investigadora.

La segregació escolar també té efectes negatius per a la cohesió social i la convivència

L'Observatori i el Síndic també **denuncien la creació d'una triple xarxa educativa**. És a dir, un model amb escoles concertades, que suposen un 40% del sistema educatiu a Catalunya (un 60% a Barcelona); una escola pública de prestigi, lligada a les escoles innovadores, amb una forta presència de classe mitjana i una gran demanda, i una escola pública vulnerable, amb projectes educatius socialment estigmatitzats i de baixa demanda.

Una altra de les preocupacions compartides sobre la segregació escolar és el seu efecte sobre la cohesió social i la convivència. "Serà més difícil conviure a la societat si no ens barregem", adverteix el sociòleg Xavier Bonal, mentre que Sheila González avisa que la societat no es pot permetre les "conseqüències" d'una societat segregada: "Les polítiques de recuperació social per lluitar contra l'exclusió resulten molt cares. Hem de tenir mecanismes més barats, com és l'escolarització, però el panorama és desolador perquè no trobaràs cap polític que accepti que per combatre la segregació ens hem de barrejar". En aquest sentit, també parla la directora de l'IES Pau Claris, Mercè Miralles: la segregació "no és un bon estímul" perquè "**els alumnes nous perden els seus referents culturals però no guanyen els del nostre país** perquè no hi ha alumnes autòctons de qui aprendre a relacionar-se. Els adolescents no troben referents socials i es perd el contacte amb la societat, però nosaltres treballem per la transversalitat", denuncia.

5. Quines són les solucions principals que es proposen?

Els experts alerten que no hi ha mesures estrella per lluitar contra la segregació escolar i que la seva aplicació dependrà de la realitat de cada cas. Amb aquesta filosofia, Bernat Albaigés, assessor del Síndic, aconsella "aprofitar la normativa i fer-la eficient". Sota aquesta premissa, els experts coincideixen a destacar dos instruments essencials i complementaris per lluitar contra la segregació: **incrementar el mínim d'alumnes desfavorits per classe** a tots els centres sostinguts amb fons públics (incloent les escoles concertades) però, a la vegada, **limitar-ne el màxim per evitar la guetització**. L'objectiu: que tots els centres, independentment del lloc on siguin, escolaritzin l'alumnat més vulnerable.

"La Llei d'educació de Catalunya preveu reservar dues places per a alumnes desfavorits per aula, però això és insuficient", explica Sheila González, de l'Observatori. Ara bé, per ampliar aquesta reserva de places, l'assessor del Síndic apunta que abans s'hauria de **millorar la detecció d'aquest tipus d'alumnat**. "No es fa una detecció abans de la preinscripció. Caldria una coordinació amb els serveis socials dels municipis, perquè els infants que hi són atesos es considerin alumnat amb necessitats especials. Aquest any, ho farà per primer cop el Consorci d'Educació de Barcelona, però s'hauria d'aplicar a tots els municipis", insisteix Bernat Albaigés. A aquesta crítica, s'hi suma el sociòleg Xavier Bonal. "No detectem prou. **A primària, la detecció és d'un 5%, mentre que la taxa de pobresa infantil a Catalunya és d'un 30%**", hi afegeix.

També s'aposta per **desplegar, en la seva totalitat, la Llei d'educació de Catalunya**. "Només s'ha desplegat la part de la LEC que interessava políticament, com l'autonomia de centre i l'apoderament de les direccions. S'ha quedat al congelador la dimensió territorial de la planificació educativa", adverteix Bonal.

S'hi apunta a les crítiques el Síndic de Greuges, que recomana que s'elabori un nou decret d'admissió de l'alumnat i que s'apliqui l'article 48 de la LEC, que preveu les proporcions màximes d'alumnat desfavorit.

Una de les solucions que proposen els experts és limitar el dret de les famílies a triar escola

Agafant-se a aquest article, tant l'Observatori com el sociòleg Xavier Bonal defensen que aquests **topalls serveixin per limitar el nombre d'alumnes afavorits**. "Sempre assumim que tenim dret a distribuir els alumnes desfavorits i no els afavorits. Seria una mesura revolucionària i potent, perquè el nivell de concentració és més alt per dalt que per baix", assegura Bonal. En aquesta línia, María José Morillas, de la FAPAC, hi afegeix que ja existeixen països, com Holanda, que reparteixen l'alumnat de famílies amb estudis superiors.

Una altra de les solucions que es proposen passa per **limitar el dret de les famílies a triar escola**. "Si tinguéssim escoles amb més barreja d'alumnes, tots els centres tindrien un perfil semblant i ens alliberaria de la tensió de triar escola", assegura Sheila González, de l'Observatori. Una opció seria reduir el nombre de centres a triar a l'hora de fer la preinscripció per evitar que les famílies privilegiades fugin cap a la concertada. "El dret dels pares a triar escola no és sagrat. Caldria implantar models com el de França, on tries l'escola del teu barri. Allà tenen desigualtat escolar perquè la segregació residencial és elevada, però no tenen tanta fugida escolar com nosaltres", explica González.

El sociòleg Xavier Bonal també aposta per la **matrícula única, a través d'una oficina municipal** que adjudicaria l'alumnat sota criteris clars, fora del sistema de primera opció, i a través d'un sistema de punts que fos "millor que l'actual".

Però una de les propostes més innovadores és el Pacte social contra la segregació que el Síndic de Greuges ha posat sobre la taula. L'esborrany del document, que es treballa amb el Departament d'Ensenyament, planteja la **gestió dels possibles canvis de centre, la limitació de matrícules fora de termini en centres desfavorits o el procediment per detectar alumnes desfavorits**. Es preveu signar aquest text un cop es formi el nou Govern i se suspengui l'aplicació de l'article 155. "L'objectiu és que tots els actors siguin corresponsables per combatre aquest fenomen i preservar la igualtat d'oportunitats, perquè els interessos particulars no donen resposta a la segregació", sentència Bernat Albaigés, assessor del Síndic.

6. Què diu el Departament d'Ensenyament?

En l'espera de formar un nou Govern després de les eleccions imposades pel Govern espanyol, el Departament d'Ensenyament assegura que el seu objectiu és complir la LEC i treballar per la distribució equitativa de l'alumnat. "Tenim experiències positives on s'està revertint la segregació escolar. Hem de treballar per aplicar el marc normatiu que tenim també en l'àmbit local", explica Martí Barberà, director general d'Atenció a la Família i a la Comunitat Educativa.

Des de la Generalitat s'assegura que cal millorar la detecció d'alumnes més desfavorits

En aquesta línia, Barberà admet que **"cal revisar el decret d'admissió d'alumnes" i millorar la detecció dels alumnes més desfavorits** per "dissenyar una distribució escolar que depengui de l'oferta per dimensionar les places reservades". "Tot això s'està treballant i estem satisfets del que estem fent. La línia és la correcta, i el marc legal ens dona molt recorregut dins dels nostres límits pressupostaris", explica Barberà.

7. Quin és el mapa de la segregació escolar a Catalunya?

Com adverteix l'[informe del Síndic](#), **Sabadell, Cerdanyola, Terrassa i Badalona encapçalen els 10 municipis més grans de 10.000 habitants amb més desigualtats** a la primària, mentre que, a la secundària, la segregació escolar s'acarnissa a Sant Vicenç dels Horts, Badalona i Esplugues de Llobregat.

En aquest rànquing, la **concentració més gran d'immigració a les aules es dona en el municipi de Salt**, al Gironès. Les 9 escoles i els 3 instituts d'aquest municipi del Gironès se'ls considera de màxima complexitat. Pràcticament tots superen un 90% d'alumnat estranger, mentre que la taxa d'immigració del municipi és d'un 38%.

Segons la Plataforma Salt Educa, aquesta concentració d'alumnat estranger a les aules s'explica, en bona part, per la fuga d'alumnes autòctons. L'entitat xifra en un 15% l'alumnat escolaritzat fora del municipi, la major part en centres concertats de Girona. Per lluitar contra aquesta estigmatització, a l'estiu es va signar un nou Pla educatiu de ciutat impulsat per l'Ajuntament. Ara es troba en la fase final de la diagnosi i els propers mesos es preveu començar a definir el pla de xoc. "Volem ser curosos en dissenyar les polítiques i aplicar-les. Ens preocupen els efectes com a societat perquè, si se segrega des de P3, haurem d'invertir molt en cohesió social al municipi", adverteix Èlia Llinàs, membre de la plataforma.

La plataforma MUCE reclama establir un màxim d'alumnes amb necessitats educatives especials per centre

L'exemple de Salt es vol aplicar també a Girona, on la comunitat educativa reclama un **pacte local contra la segregació escolar**. Des del MUCE (Marc Unitari de la Comunitat Educativa), la plataforma en defensa de l'educació pública formada per associacions de pares i mares, sindicats i associacions d'estudiants, han fet arribar al consistori un decàleg d'actuacions, que inclou des d'establir un màxim d'alumnes amb necessitats educatives especials per centre fins a evitar les ampliacions de ràtio o reimplantar l'Oficina Municipal d'Escolarització.

"Demaneu un pacte local com el de Salt. Hem presentat propostes que són sobre la taula, però no hi ha resposta de l'Ajuntament. **Les escoles no poden lluitar soles: cal una política educativa de ciutat** per recuperar la dècada perduda, en què s'han deixat d'atendre les necessitats educatives del municipi", denuncia Albert Quintana, portaveu del MUCE.

Per contra, **els municipis més grans de 10.000 habitants amb menys segregació escolar són Alcanar, Torelló i la Llagosta**, a la primària, i Castellbisbal, Canovelles i Cubelles, a la secundària.

8. Quins exemples d'èxit són modèlics?

No són pocs els municipis referents en la lluita contra la guetització, amb nivells de segregació escolar molt baixos, malgrat els elevats índexs de població estrangera. Un dels municipis pioners és Manlleu, on **el consistori osonenc reparteix equitativament els alumnes que arriben al municipi entre les tres escoles públiques i les dues concertades**, l'anomenada 'escolarització compartida'. Un model que també es practica a Olot, a Banyoles, on funciona des de fa 19 anys, i a Mataró, aquest últim amb un índex de segregació escolar per sota de la mitjana catalana, com explica [aquest estudi de la Fundació Jaume Bofill](#), que radiografia sis experiències locals i que està dirigit per Xavier Bonal.

A Barcelona, un dels exemples modèlics contra la desigualtat escolar és **l'Institut Pau Claris, de Ciutat Vella**. Fa dos anys, una quarantena de famílies autòctones del barri es van unir per portar els seus fills en bloc a aquest centre, amb majoria d'alumnat estranger. La decisió ha comportat que s'hagi revertit la situació i que ara un 60% dels alumnes siguin autòctons, mentre que un 40% són migrants. Ara bé, aquesta decisió es fonamenta en un canvi de metodologia del centre, que es va començar a cuinar el 2009 però que fins al 2016 no va cristal·litzar, després de dos intents fallits. "Hem canviat metodologies, hem introduït els ordinadors a classe com a alternativa als llibres i hem après noves maneres d'ensenyar. Vam donar arguments per venir a un grup de famílies, que entenien l'ensenyament com un bé comú i que van veure el nostre centre com un referent", assegura Mercè Miralles, directora del centre. Però no va ser gens fàcil. "Ho vam intentar durant dos anys i a la tercera ho vam aconseguir, després de treballar durant un any amb les famílies, que muntaven activitats perquè la canalla es conegués i es creés amistat abans d'arribar al centre", hi afegeix.

A Manlleu és l'Ajuntament qui distribueix els alumnes de nova arribada entre les escoles de la ciutat amb l'anomenada 'escolarització compartida'

Aquest institut també s'ha fet atractiu gràcies a la seva especialització en música i a la seva reconversió a través de noves metodologies d'aprenentatge. "Abans, es rebutjava el nostre centre pel fet de tenir molta immigració i quedaven moltes places disponibles. Però en aquest curs hi ha hagut alumnes que fins i tot s'han quedat fora", assegura Miralles. "El nostre compromís era anar a un centre guetitzat però que té un projecte excel·lent i va costar molt aconseguir-ho. Com a contrapartida, al Consorci d'Educació li vam demanar que frenés la matrícula viva, ja que el signe de qualitat era que l'aula fos estable", explica **Oriol Pérez de Tudela, secretari de l'Associació de Famílies d'Alumnes (AFA)** d'aquest institut i una d'aquesta quarantena de famílies que va decidir fer el pas.

Ara bé, aquest projecte de lluita contra la segregació s'ha vist amenaçat per **l'anunci d'avançar l'obertura de l'IES Angeleta Ferrer**, un centre que es reivindica des de fa 20 anys a l'Eixample i que era previst obrir el curs 2020/2021. Paradoxalment, fins a set instituts, entre els quals l'IES Pau Claris, s'hi van oposar a materialitzar aquesta reivindicació històrica perquè consideraven que dinamitava els projectes contra la segregació d'altres barris. Davant la pressió educativa, al mes de gener passat, el Consorci d'Educació va fer marxa enrere en la decisió d'obrir el curs vinent aquest nou centre en barracons. Com explica aquest [comunicat del Consorci](#), l'obertura del nou centre "podria frenar" la demanda de famílies autòctones d'altres instituts, en concret a l'IES Pau Claris, i entorpir la lluita contra la segregació que s'ha iniciat en aquests centres.

"L'Angeleta Ferrer és una amenaça a la nostra aposta per lluitar contra la segregació social. No falten places al barri; els nostres càlculs és que fins i tot en sobran en la nova preinscripció. Defensem el model, no els nostres interessos, i estem compromesos a revertir la segregació social perquè, si no, és una espasa de Dàmocles", hi afegeix Pérez de Tudela.